

Nr 61.

Av herr **Clason**, om uppförande av en andre arkivariebefattning i staten för landsarkivet i Uppsala m. m.

Det är givetvis endast med tvekan en motionär i denna tid föreslår förhöjning i ett av Kungl. Maj:t äskat anslag. Om det emellertid gäller ett område, rörande vars vård motionären har särskilt ansvar, och beträffande vilket han hyser den övertygelsen, att vad Kungl. Maj:t föreslagit icke täcker just det behov, som för närvarande synes honom väsentligast, torde giltiga skäl vara förhållanden att föreslå ändring.

Det sagda är i år tillämpligt på de av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen (VIII: 7) framlagda förslagen rörande e. o. tjänstemän vid landsarkiven. Rörande dessa förslag och de framställningar från riksarkivarien, som ligga till grund för dem, hänvisar jag till propositionen (VIII, sid. 100 ff). Det framgår av densamma, att

vid *landsarkivet i Lund* f. n. finnas

å ordinarie stat:

en landsarkivarie (lön 5,400 kr.);

an andra arkivarie (lön 3,700 kr.);

ett anslag till vikariatsersättning, arvoden åt extra biträden m. m. (1,270 kr.); samt

å extra stat:

anslag till extra biträden (1,000 kr.).

Vid *landsarkivet i Uppsala* äro motsvarande poster:

å ordinarie stat:

landsarkivarie (5,400 kr.);

anslag för vikariatsersättning, extra biträden m. m. (1,145 kr.); samt

å extra stat:

arvode till amanuens (1,800 kr.);

anslag till extra biträden (1,000 kr.).

För landsarkivet i Lund äro sålunda anvisade sammanlagt 11,370 kronor, för landsarkivet i Uppsala 9,345 kronor.

På grund av framställningar från landsarkivarierna har riksarkivarien den 30 och 31 augusti 1920 hemställt om förhöjning i anslagen vid båda landsarkiven. Då emellertid av gjorda jämförelser framgått, att arbetsuppgifterna och arbetsbördan vid landsarkivet i Uppsala numera hava nått samma omfattning som i Lund, och tillika äro i stark och ständig stegring, innebar riksarkivariens förslag, att landsarkiven skulle likställas i avseende på arbetskrafter, d. v. s. att en andre arkivarie skulle anställas jämväl i Uppsala, mot indragning av amanuensarvudet, och att extra-biträdes-anslaget skulle bliva detsamma vid båda landsarkiven. Enär vidare de ökade arbetsuppgifterna i Uppsala redan *nu* nått den stegring, som gjorde förstärkningar i arbetskraft snarast möjligt behövliga, hemställde riksarkivarien tillika, att för detta landsarkiv förhöjningen i extra-biträdes-anslaget skulle beviljas redan på tilläggsstat för 1921. Ett bifall till dessa framställningar skulle inneburi, att under 1921 kommit att utgå för Uppsala 10,545 kronor, för Lund 11,370 kronor; under 1922 för båda samma anslag eller 12,570 kronor.

Den kungl. propositionen har av dessa framställningar oförändrad endast upptagit den om 1,200 kronors ökning för Lund. För Uppsala åter upptages icke det föreslagna tilläggsanslaget för 1921, icke heller andre arkivariebefattningen, och ökningen i extra-biträdes-ersättningen sänkes till 1,000 kronor. Slutsummorna för 1922 skulle alltså bliva för Lund 12,570 kronor, för Uppsala 10,345 kronor, och skillnaden i anslag till och med något ökad mot för närvarande.

Det är mig icke möjligt att finna en sådan fördelning av anslagshöjningen motsvara de föreliggande behoven. Huru starkt dessa motivera, att Uppsala med 1922 erhåller samma arbetskrafter som Lund erhöi redan med år 1919, framgår ytterligare av landsarkivariens i Uppsala framställning i frågan, som jag här bifogar med åtföljande bilagor (1—5). En ytterligare bilaga (6) angiver, huru verksamheten alltjämt stegrats från 1919 till 1920.

Såsom skäl för den gjorda nedsättningen beträffande landsarkivet i Uppsala anföres i statsverkspropositionen huvudsakligen, att frågan om upprättande av ett landsarkiv i Norrland ännu är svävande, och att om ett sådant komme till stånd, arbetsbördan vid Uppsala landsarkiv väl

komme att minskas. Sistnämnda antagande synes bero på en missuppfattning. Det är visserligen sannt, att landsarkivinstruktionen sedan gammalt såsom hörande under Uppsala landsarkivs distrikt uppräknar icke blott Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Örebro, Västmanlands och Kopparbergs län — i förbigående sagt redan detta ett större antal län, än som höra under något annat av landsarkiven — utan därtill även de norrländska länen. Men just med hänsyn till den norrländska arkivfrågan har någon författning om insändande till landsarkivet i Uppsala av arkivalier från Norrland icke utfärdats. Det enda undantaget är en *deposition* i Uppsala av länsstyrelsens i Gävle äldre arkiv, som 1912 anbefalldes på förslag av länsstyrelsen och med hänsyn till dess bristfälliga arkivlokaler. Men denna deposition utgör endast en mycket obetydlig del av landsarkivets samlingar, vars eventuella framtida bortflyttande till någon ort i Norrland för övrigt på grund av samfärdselhänsyn väl icke kan antagas vara avgjord. Men även om så någon gång bleve förhållandet, komme icke därigenom arbetsbördan, vid landsarkivet i Uppsala att undergå någon minskning, som i detta sammanhang är av betydelse. Arbetsuppgifterna vid landsarkiven äro nämligen *alltid* växande. Nya leveranser komma oavlåtligt in — under 1921 särskilt de betydande 10-års leveranserna från hela landsarkivdistriktet — och för varje ny leverans ökas det material, som måste vårdas, ordnas, förtecknas, tillhandahållas forskare o. s. v., som lämnar stoff för ständigt växande förfrågningar, utredningar, avskrifter och forskningsbesök, som eventuellt skall gallras o. d. Förslag om lösning av Norrlands arkivfråga skulle utan tvivel framlagts av riksarkivarien, därest icke tidsomständigheterna förhindrat upptagande av en dylik byggnadsfråga. Men det synes icke rimligt att låta hänsynen till denna frågas framtida lösning träda hindrande i vägen för att tillgodose de redan befintliga landsarkiven eller blott ett av dem med arbetskrafter, av vilka stort behov föreligger.

Under sådana förhållanden skulle jag helst vara benägen att här motionsvis frambära landsarkivariens i Uppsala av riksarkivarien understödda framställning i dess helhet. Då emellertid, sedan densamma avgavs, den ekonomiska situationen i landet avsevärt försämrats, avstår jag från att här föreslå tilläggsanslaget för år 1921. Däremot framlägger jag förslaget om en andreakvariebefattning och om extra-biträdarsersättningens förhöjning med samma belopp som i Lund. Vad angår anslaget till andreakvariebefattningen — vilket jag av ovan berörda anslag till landsarkiven anser, jämte förhöjningen till Vadstena landsarkiv, vara det utan jämförelse viktigaste — bör erinras, att då vid

dess tillkomst amanuensarovedet å 1,800 kronor skulle bortfalla, den därav betingade anslagsökningen skulle stanna vid 1,900 kronor (3,700 — 1,800). Det bör med avseende därpå ock framhållas, att man genom en dylik befattning har långt bättre utsikt att erhålla och behålla goda arbetskrafter än genom extra anslag.

Jag ber därför att få föreslå att, utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit, riksdagen ville

a) på ordinarie stat för landsarkivet i Uppsala uppföra en andrearkivariefattning, varemot det hittills utgående anslaget till en amanuens av 1,800 kronor skulle bortfalla;

b) öka det till ersättning åt extra biträden vid samma landsarkiv utgående anslaget, så att det sammanlagt uppgår till 2,200 kronor.

Stockholm den 20 januari 1921.

Sam. Clason.

Bilagor.

Till Riksarkivarien.

Då det gällde att fastställa stat för de nyinrättade landsarkiven i Uppsala och Lund föreslog Kungl. Maj:t på dåvarande Riksarkivariens hemställan 1902 års riksdag att å de ifrågavarande landsarkivens stat bevilja bl. a. dels anslag till avlöning till ett belopp av 2,500 kronor åt en ordinarie amanuens, såsom benämningen på första gradens tjänstemän inom vissa verk och institutioner då lydde, dels ett anslag till vikariatersättning, arvode åt extra biträde, renskrivning m. m. å 2,000 kronor för vardera landsarkiven. På hemställan av statsutskottet avslog emellertid riksdagen förslaget om inrättande av ordinarie amanuensstjänster vid landsarkiven. I riksdagens skrivelse den 15 maj 1902 rörande regleringen av utgifterna under riksstatens åttonde huvudtitel uttalades att innan erfarenhet vunnits angående omfattningen av arbetet vid dessa landsarkiv såväl under organisations-tiden som därefter, andra ordinarie tjänstemän än arkivarierna icke borde å staterna för de ifrågavarande landsarkiven uppföras. Då riksdagen likväl vore övertygad att arkivarierna under tiden närmast efter arkivens upprättande vore i behov av tjänstemannabiträde för de inströmmande arkivaliernas ordnande, hade riksdagen å extra stat för 1903 beviljat ett anslag å 1,800 kronor för av-lönande av en amanuens vid vardera landsarkivet. Riksdagen nedsatte tillika för vardera landsarkivet anslaget till vikariatersättning, extra biträden m. m. till hälften av det föreslagna eller 1,000 kronor.

Sedan dess har anslaget till fast amanuensarvode vid landsarkivet härstädes år från år beviljats å extra stat, där tillika fr. o. m. år 1913 ett ytterligare anslag å 800 kronor avsett för avlöning av extra biträden funnits uppfört, vilket anslag fr. o. m. 1917 höjdes till 1,000 kronor och fortfarande utgår med detta belopp. Det är sålunda så långt ifrån att behovet av arbetskrafter vid landsarkivet minskats — en möjlighet som synes ha föresvävat riksdagen 1902 — att i stället behovet av *ökning* av arbetskrafterna föranlett ökning av anslagen å extra stat.

Den erfarenhet av arbetets omfattning vid landsarkivet som 1902 års riksdag fann böra avvaktas, föreligger nu. Såsom bilagor till denna skrivelse äro fogade tabellariska översikter av expeditionsarbetets utveckling vid landsarkivet, dels en visande utvecklingen år från år under tiden 1904—1919, dels tvänne omfattande femårsperioderna 1904—1909 och 1915—1919. Under dessa femårsperioder voro årliga *medeltalen* för i tabellerna upptagna rubriker följande:

forskare	85 resp.	190
forskningsbesök ..	327 »	2,362
framtagna voll.	1,346 »	5,129
lån till arkivet	6 (19 voll.)	106 (340 voll.)
lån från arkivet	21 (98 »)	83 (312 »)

utredningar	6 resp.	18
bevis	8 »	25
avskrifter	14 »	52
ing. skrivelser (huvuddiariet)	169 »	278
utg. skrivelser »	119 »	42

Medan sålunda antalet *forskare* mer än fördubblats har antalet *forskningsbesök* — den rubrik som jämte antalet framtagna voll. är bästa mätaren på den ökade forskningsfrekvensen — blivit mer än sjufaldigt ökad och antalet framtagna voll. vuxit till inemot det fyrdubbla. Medan varje forskare under förra femårsperioden i genomsnitt avlade 3,8 forskningsbesök och använde 12,1 voll. är motsvarande siffror för senare perioden 12,4 och 27,0. Forskningen med begagnande av landsarkivets samlingar har sålunda vuxit icke blott i extensitet utan även i intensitet ett förhållande som givetvis ökar icke blott personalens rent expeditionella arbete utan och dess arbete med att tillhandagå forskare med råd och upplysningar rörande källmaterialets beskaffenhet och värde, förvaltningens organisation och äldre tiders förhållande över huvud.

En mätare på den ökade forskningsfrekvensen är för övrigt även ökningen av antalet lån av arkivalier till landsarkivet; lånen till landsarkivet äro under senare femårsperioden inemot 18 gånger så många som under den förra, likaså antalet inlånade volymer.

Antalet verkställda *utredningar* och utfärdade *bevis* visar en ungefär trefaldig ökning, antalet verkställda *avskrifter* en inemot fyrfaldig. I fråga om dessa grupper må, såsom flera gånger påpekats i landsarkivariens årsberättelser emellertid anmärkas, att ett stort antal upplysningar meddelats i handbrev etc. utan att inkomma i landsarkivets diarium. Påpekas må också den starka ökningen år 1919 i förhållande till de tidigare åren i perioden, en ökning, vilken såsom av bil. 4 framgår, fortsattes under innevarande år.

I fråga om de i landsarkivets huvuddiariet över in- och utgående expeditioner införda skrivelserna visar jämförelsen en betydande stegring, under senare femårsperioden. Även här gör sig en stark ökning gällande under sistlidna år. Bil. 4 visar att denna ökning fortsattes under innevarande år. Till dessa siffror må dessutom anmärkas att de ingalunda representera hela landsarkivets korrespondens. I huvuddiarierna hava allenast införts viktigare skrivelser, en betydande del av korrespondensen har vid sidan härav gått genom expeditionen i forskarsalen. Från och med 1919 har ett särskilt diarium över på denna väg utgångna skrivelser och meddelanden förts, som för sistnämnda år upptager 596 n.r. Från och med innevarande års början har motsvarande diarium över ingående skrivelser och meddelande förts, som till dato upptager 199 n.r. Dessutom hava ett icke oansenligt antal skrivelser expedierats och expedieras fortfarande utan att de bokförts annorstädes än i ingående huvuddiariets handläggningskolumn. Dessa skrivelser ingå icke i ovan angivna siffror.

Den högst betydande utveckling, som landsarkivet under de gångna åren genomgått och vilken avspeglas i ovanstående siffror, göra det fullt tydligt, att någon minskning av arbetskraften icke är tänkbar. Det tjänstemannabiträde, som landsarkivarien på sin tid erhöill närmast för organisationstiden, genom beviljandet av anslag till en e. o. amanuens, är icke mindre, men väl i långt större grad behöfligt nu än då. Riksdagen har genom att årligen bevilja det till amanuensen utgående arvudet visat sig behjarta detta förhållande, liksom den

genom att å extra stat bevilja det ovannämnda anslaget å 800 kr. sedermera 1,000 kronor till extra biträde erkänt behovet av ökning i landsarkivets arbetskrafter överhuvud.

Det torde sålunda icke kunna bestridas att den erfarenhet som 1902 års riksdag ansåg böra avvaktas och som nu föreligger, klart ger till känna det oavvisliga behovet av permanent biträde av ordinarie tjänstemän. I själva verket är inrättandet av en ordinarie tjänstemannabeställning ett livsvillkor för landsarkivets fortsatta utveckling. Detta sammanhänger främst med rekryteringsförhållandena. Att med nuvarande utbildnings- och levnadskostnader söka för amanuensbefattning på extra stat med ett arvode av 1,800 kr. per år jämte dyrtidstillägg förvärva person, som fyller de för inträde å arkivbanan föreskrivna höga kompetensvillkor, torde numera vara tämligen utsiktslöst och än utsiktslösare torde vara att söka få behålla en kompetent tjänsteman i en e. o. amanuens ställning och lönevillkor under något mera avsevärd tid. Kompetensvillkoren äro i betraktande av de stora krav tjänsten ställer på arkivmannen icke för höga och tåla icke i regel någon avprutning, ehuru undantag ju både kunna tänkas och även förekommit, särskilt icke i fråga om den tjänsteman, som vid ett landsarkiv har att vara landsarkivariens närmaste man. Botemedlet synes därför ligga, icke i något mera väsentligt avprutande av kompetensvillkoren för anställning, men väl däri att åt den tjänsteman, som vid landsarkivet ständigt behövs såsom landsarkivariens biträde, giva en så tryggad och ifråga om ekonomisk nödortt så pass god ställning, att arkivtjänsten åtminstone ger enahanda förmåner som annan motsvarande statsanställning t. ex. vid läroverken. För ett landsarkiv över huvud är det av synnerligen vikt, att det under avsevärd tid får behålla kvalificerade tjänstemän. Stora delar av utbildning för tjänsten vid ett landsarkiv har först i och med tjänstgöringen därstädes förvärvats, detta gäller i lika hög grad kännedom om själva arkivaliebeståndet som förtrogetheten med de olika ämbetsverkens inom arkivdistriktet arbetsordning och kompetens under äldre och nyare tider samt kännedom om arkivdistriktets lokalhistoria i övrigt i olika hänseenden. I sitt utlåtande av den 12 mars 1918 över herr riksarkivariens förslag den 29 nov. 1917 om inrättande av andreakivariabefattning vid landsarkivet i Lund, har också löneregreringskommittén starkt framhållit vikten av just denna synpunkt (Kungl. Maj:ts prop. 285/1918 sid. 8).

Löneregreringskommittén fann i sitt återopade utlåtande tveksamt, huruvida denna personalförändring vid landsarkivet i Lund borde genomföras utan att samtidigt upptagas till prövning, huruvida en dylik förstärkning vore behövlig vid något eller några av de övriga landsarkiven. I första hand hade kommittén därvid sin uppmärksamhet riktad på landsarkivet i Uppsala. Kommittén erinrar därvid, hurusom i en den 28 sept. 1915 dagtecknad skrivelse omförmäld i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 14 jan. 1916, dåvarande riksarkivarien gav uttryck åt den mening, att den skillnad mellan de båda landsarkiven i Uppsala och Lund, som onekligen förefunnits under de första åren av dessas tillvaro och som varit anledningen till att landsarkivet i Lund åtskilliga år i förväg erhållit anslag till ersättning åt extra biträden, därefter börjat utjämnas och att under de senaste åren landsarkivet i Uppsala i flera hänseenden utvecklats starkare än landsarkivet i Lund. Enligt vad kommittén inhämtat, torde emellertid arbetet vid landsarkivet i Lund i vissa hänseenden, särskilt vad anginge sådana göromål, som sammanhängde med landsarkivets anlåtande från allmän-

hetens sida, fortfarande i omfattning icke oväsentligt överstiga motsvarande arbetsmängd vid landsarkivet i Uppsala.

Granskar man den tabellariska översikt, som åtföljde d. v. riksarkivariens nyssnämnda skrivelse av den 28 sept. 1915 (statsverksprop. 1916/8 huvudtiteln, punkt 8), finner man att för vart och ett av åren 1911—14 antalet *forskningsbesök* är betydligt större i Uppsala än i Lund. Enahanda resultat ger en jämförelse för åren 1917—1919 (se bil. 5 till denna skrivelse). En jämförelse av siffrorna för »*framtagna volymer*» ger skenbart ett motsatt resultat. Dessa siffror kunna emellertid icke utan vidare jämföras, då bokföringen i de båda landsarkiven i denna punkt är principiellt olika. Utan minsta tvivel skulle, om siffrorna i båda fallen beräknades efter samma grunder, även här en betydande övervikt för Uppsala visa sig. För mars månad detta år belöper sig antalet »*framtagna volymer*» i Uppsala till 674. Jag har låtit verkställa en omräkning härav efter de principer som tillämpas vid landsarkivet i Lund. Siffran för »*framtagna volymer*» blir då 2,229 under sagda tid. Arbetet i vad angår sådana göromål, som sammanhånga med landsarkivets anlitande från allmänhetens sida, torde sålunda, även om behörig hänsyn toges till det större antalet avskrifter vid landsarkivet i Lund, få anses vara åtskilligt mera omfattande vid landsarkivet härstädes. Ett bevis härför ligger också däri, att årsmedeltalet för forskningsbesöken i Uppsala *för hela tiden* 1904—1919 (= 1,425, se bil. 1) är högre än motsvarande medeltal i Lund för femårsperioden 1913—1917 (= 1,402, se Kungl. Maj:ts prop. n:r 285/1918, sid. 6).

Vad åter angår i respektive landsarkivs huvuddiariet införda in- och utgående skrivelser, har Lund att uppvisa högre siffror än Uppsala. Detta är emellertid beroende på olika principer för diarietföringen. I Lund har man t. ex. i huvuddiariet infört ingångna lånerekvisitioner, vilket ej skett i Uppsala. Jag ber att för Uppsalaarkivets diarietföring få hänvisa till vad därom i det föregående yttrats och vill tillika påpeka, att dåvarande riksarkivarien vid den tabell, som bifogats hans ovannämnda und. skrivelse av den 28 sept. 1915, ävenledes anmärkt att hithörande siffror för de båda landsarkiven icke äro jämförbara.

De skäl, som med allt fog, ledde till inrättande av en andrearkivariebefattning vid landsarkivet i Lund, föreligga med fullt samma styrka i fråga om landsarkivet i Uppsala, och jag vågar därför hos herr riksarkivarien vördsamt hemställa, att herr riksarkivarien ville utverka nåd. proposition till nästkommande års riksdag om inrättande vid landsarkivet härstädes av en ordinarie tjänst i första lönegraden av lika villkor som andre arkivariebefattningen vid landsarkivet i Lund, samt, i samband därmed, om höjning av det å landsarkivets stat uppförda anslaget till vikariatersättningar m. m. med det belopp som kräves för vikariatersättning under andre arkivariens semester eller 125 kronor, sålunda till ett belopp av 1,270 kr.

Den hittillsvarande personalen vid landsarkivet har i ständigt stigande grad sett sin arbetstid upptagas av expeditiönsarbete och övriga löpande göromål. I samma mån, som arkivets samlingar kommit till ökad användning, har arbetet på samma samlingars ordnande och förtecknande, med ett ord deras tillgängliggörande för forskning, med nödvändighet kommit att avtaga. Vådan av detta förhållande är påtaglig, då ju i stället arbetet på samlingarnas tillgängliggörande borde hålla jämna steg med deras ökade användning för forskningsändamål, om landsarkivet eljest skall kunna motsvara sitt ändamål. Jag tillåter mig i detta sammanhang framhålla, att landsarkivet ju icke blott har uppgifter att fylla gent

emot historieforskningen i dess olika grenar, utan att bland dess uppgifter även och icke minst ingå sådana av praktiskt-administrativ art, att stå myndigheter och enskilda till tjänst med råd och upplysningar. Ingen av dessa skilda uppgifter kan fullt fyllas, förr än samlingarne äro arkivmässigt genomarbetade och ordnade.

Den ökning ifråga om arbetskrafter, som landsarkivet hoppas ernå genom inrättande av en andreaktivare-tjänst, uppväges å andra sidan — om den dagliga arbetstidens utsträckning lägges till grund för beräkningen — till två tredjedelar av den samtida indragningen av en amanuensbefattning. Det är under sådana omständigheter att befara, att andre arkivariens arbetstid kommer att till största delen absorberas av expeditiönsarbete och löpande göromål, om icke särskilda åtgärder vidtagas för att motverka en sådan eventualitet. Landsarkivet har i den ofullständiga omfattning, som tillgängliga anslag medgivit, under de sista åren prövat en anordning, varigenom förutom renskrivnings- och avskrivningsgöromål även expeditiöns-göromålen i forskarsalen och i samband därmed stående bokföring skötts av ett extra biträde. Anordningen har visat sig lycklig, det är huvudsakligen tack vare densamma som trots allt under senaste tid en del egentliga arkivarbeten kunnat komma till utförande. På grund av de ringa anslag, som stå till förfogande för arvodesändamål, ha anordningen dock blott kunnat genomföras för ungefär halva expeditionstiden.

Då det är oundgängligen nödvändigt, att andre arkivariens arbetstid så långt som möjligt reserveras för det egentliga arkivarbetet, och då hans regelbundna sysselsättande med expeditiönsarbete synes vara att härför begagna överkvalificerad arbetskraft, är det synnerligen önskvärt, att den anordning, varför nyss redogjordes, kan utsträckas till hela den dagliga expeditionstiden. Härför kräves emellertid en höjning av det å extra stat uppförda anslaget till extra biträden, vilket nu utgår med 1,000 kr. Denna höjning kan icke sättas lägre än 1,200 kr., då från detta anslag jämte vikariatsanslaget jämväl alltjämt kommer att behöva utgå arvode till en amanuens med 2 å 3 timmars daglig tjänstgöringsskyldighet, vilken har att biträda vid det egentliga skivarbetet — vid behov även vid expeditionen i forskarsalen — samt att under semester, sjukdom eller förordnande vikariera för andre arkivarien.

Jag får för den skull vördsamt hemställa, att herr riksarkivarien ville utverka proposition å förhöjning av sagda anslag till 2,200 kronor.

Den nödvändiga förstärkning av arbetskrafterna, som landsarkivet behöver, erhåller det emellertid på detta sätt först med ingången av år 1922. Under nästkommande år skall emellertid till landsarkivet från lokalarkiven inom distriktet infordras den föreskrivna tioårs-leveransen. De med denna insända arkivalierna skola mottagas, granskas, införas i befintliga förteckningar och inordnas i landsarkivets samlingar. Nästa år kommer sålunda att medföra en betydande stegring såväl i expeditiönsarbetet som i det egentliga arkivarbetet, det senare i detta fall av sådan beskaffenhet, att det icke kan uppskjutas. Under sådana omständigheter är en ökning av landsarkivets arbetskraft redan under nästkommande år av behovet synnerligen påkallad, och jag får för den skull ävenså vördsamt hemställa, att herr riksarkivarien ville utverka proposition av innehåll att landsarkivet redan å tilläggstat för år 1921 erhåller den ovannämnda höjningen av anslaget till extra biträden med 1,200 kronor.

Uppsala landsarkivet den 27 augusti 1920.

Josef Sandström.

t. f. landsarkivarie.

1904—

	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910	1911
Forskare	34	59	82	130	120	163	175	279
Forskningsbesök	121	365	332	380	436	468	679	1,785
Framtagna volymer	—	—	1,076	1,539	1,424	1,592	2,532	3,376
Lån till arkivet	7 (13)	8 (53)	3 (6)	4 (6)	7 (18)	8 (14)	15 (57)	46 (187)
Lån från arkivet	5 (9)	12 (44)	20 (61)	42 (220)	24 (155)	34 (128)	21 (59)	26 (104)
Accession, ordinarie och extra ordinarie	6,328	5,175	3,054	8,476	1,217	1,719	^{a)} 2,939	5,194
Utredningar	—	—	—	5	7	6	19	11
Bevis	—	—	—	12	5	11	7	17
Avskrifter	—	—	—	12	17	18	19	21
Ingående skrivelser (huvuddiariet)	229	226	179	122	88	180	177	^{a)} 537
Utgående skrivelser (huvuddiariet)	125	132	169	91	77	172	135	^{a)} 613
Utgående skrivelser (expeditionsdiariet)	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Rundat till närmast hela tal.²⁾ Dessutom samlingar av oordnade handlingar från Örebro länsstyrelse och Torshälla stadsarkiv.³⁾ Ökningen delvis förorsakad av korrespondens angående tioårsleveranser.⁴⁾ Därjämte 71 lärar ouppackade.⁵⁾ Därjämte 77 lärar »kristidsmyndigheters» arkivalier.⁶⁾ Därjämte 20 meter lösa handlingar.

Bilaga 2.

I. Femårsperioden 1904—1908.

	1904	1905	1906	1907	1908	Medeltal ¹⁾	Anm.
Forskare	34	59	82	130	120	85	För åren 1904—05 medger bokföringen ej kännedom om antalet volymer. Medeltalet gäller således de tre sista åren.
Forskningsbesök	121	365	332	380	436	327	
Framtagna volymer	—	—	1,076	1,539	1,424	1,346	
Lån till arkivet ²⁾	7 (13)	8 (53)	3 (6)	4 (6)	7 (18)	6 (19)	
Lån från arkivet ²⁾	5 (9)	12 (44)	20 (61)	42 (220)	24 (155)	21 (98)	
Utredningar	—	—	—	5	7	6	Siffror saknas för de tre första åren. Medeltalen hänföra sig sålunda till de båda sista.
Bevis	—	—	—	12	5	8	
Avskrifter	—	—	—	12	17	14	
Ingående skrivelser (huvuddiariet)	229	226	179	122	88	169	
Utgående skrivelser (huvuddiariet)	125	132	169	91	77	119	

Varje forskare har sålunda under 5-års-perioden avlagt 3,8 forskningsbesök och under 3-års-perioden 1906—1908 använt 12,1 volym.

¹⁾ Rundat till närmaste hela tal.²⁾ Inom parentes angivna siffror beteckna antalet volymer.

Bilaga 1.

1919.

1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	Medeltal. ¹⁾	Anm.
257	274	222	234	204	167	163	181	171	
2,336	2,013	2,077	3,244	2,475	2,383	1,912	1,794	1,425	
3,538	3,700	3,948	4,354	4,340	6,232	4,882	5,838	3,455	{ Medeltalet gäller de år för vilka siffror finnas. Inom parentes an- givna siffror be- teckna antalet vol.
145 (232)	142 (423)	84 (208)	129 (265)	137 (425)	91 (373)	67 (197)	106 (441)	62 (182)	
65 (169)	74 (246)	106 (338)	60 (150)	68 (211)	64 (356)	106 (438)	118 (402)	53 (193)	
3,425	3,837	882	539	650	^{a)} 643	^{a)} 7,369	^{b)} 794	3,265	
12	5	7	2	11	19	—	40	12	{ Medeltalet gäller de år, för vilka siffror finnas.
26	20	19	14	17	15	18	62	19	
55	70	67	45	39	59	45	70	41	
337	230	171	180	231	321	306	352	242	
104	105	93	86	101	165	153	203	158	
—	—	—	—	—	—	—	596	—	

Bilaga 3.

II. Femårsperioden 1915—1919.

	1915	1916	1917	1918	1919	Medel- tal	Anm.
Forskare	234	204	167	163	181	190	
Forskningsbesök	3,244	2,475	2,383	1,912	1,794	2,368	
Framtagna volymer	4,354	4,340	6,232	4,882	5,838	5,129	
Lån till arkivet	129 (265)	137 (425)	91 (373)	67 (197)	106 (441)	106 (340)	{ Medeltalet gäller för de fyra år för vilka siffror finnas.
Lån från arkivet	60 (150)	68 (211)	64 (356)	106 (438)	118 (402)	83 (312)	
Utredningar	2	11	19	^{a)} —	40	18	
Bevis	14	17	15	18	62	25	
Avskrifter	45	39	59	45	70	52	
Ingående skrivelser (huvuddiariet)	180	231	321	306	352	278	
Utgående skrivelser (huvuddiariet)	86	101	165	153	¹⁾ 203	142	

Varje forskare har sålunda under 5-års-perioden gjort 12,4 forskningsbesök och använt 27,0 volymer.

¹⁾ Enligt expeditiönsdiariet i forskarsalen dessutom 596 utgående skrivelser.

²⁾ Siffror saknas för detta år; av landsarkivariens årsberättelse framgår dock att utredningar förekommit.

Bilaga 4.

Landsarkivet i Uppsala.

	1919 1/1—30/8	1920 1/1—30/8	Anm.
Forskare	130	142	
Forskningsbesök	1,066	1,063	
Framtagna volymer	3,718	4,477	
Lån till arkivet	57 (219)	74 (286)	
Lån från arkivet	74 (251)	59 (192)	
Utredningar	29	42	
Bevis	35	60	
Avskrifter	54	51	
Ingående skrivelser (huvuddiariet)	181	298	
Utgående skrivelser (")	109	180	
Ingående expeditiönsdiariet	—	199	{ Upplagt fr. o. m. 1920 års början.
Utgående expeditiönsdiariet	322	421	

Bilaga 5.

Jämförelse mellan landsarkiven i Uppsala och Lund i nedan angivna hänseende för 1917—1919.

	1917		1918		1919		Anm.
	Uppsala	Lund	Uppsala	Lund	Uppsala	Lund	
Forskare	167	269	163	207	181	175	{ För Uppsala äro ej bland forskare inräknade del- tagare i seminarieöv- ningar. De inom parentes stå- ende siffrorna ange an- talet volymer.
Forskningsbesök	2,383	1,351	1,912	1,560	1,794	1,233	
Framtagna volymer	6,232	11,954	4,882	9,443	5,838	8,640	
Lån till arkivet	91 (373)	27 (52)	67 (197)	28 (61)	106 (441)	37 (81)	
Lån från arkivet	64 (356)	43 (123)	106 (438)	49 (311)	118 (402)	62 (274)	
Utredningar	19	(Ingå bland ut- gående skri- velser)	(Siffror saknas)	(Ingå bland ut- gående skri- velser)	40	(Ingå bland ut- gående skri- velser)	
Bevis	15	86	18	38	62	56	
Avskrifter	59	217	45	64	70	155	
Ingående skrivelser (huvuddiariet)	321	490	306	490	352	543	
Utgående skrivelser (huvuddiariet)	165	604	153	620	203	605	
Utgående skrivelser (expeditiönsdiariet) ...	—	—	—	—	596	—	

Bilaga 6.

Landsarkivet i Uppsala.

	1919	1920	Anm.
Forskare	181	197	I siffrorna för forskarantalet ingå icke deltagare i seminarieövningar, däremot ingå de i siffrorna för forskarbesök.
Forskningsbesök	1,794	1,879	
Framtagna volymer	5,838	7,312	
Lån till arkivet	106 (441) ¹⁾	119 (444) ¹⁾	
Lån från arkivet	118 (402) ¹⁾	91 (287) ¹⁾	
Utredningar	40	78	Ingående expeditiönsdiariet upplagt 1920.
Bevis	62	101	
Avskrifter	70	85	
Ingående skrivelser:			
a) huvuddiariet	352	445	
b) expeditiönsdiariet	—	342	
Utgående skrivelser:			
a) huvuddiariet	203	290	
b) expeditiönsdiariet	596	677	

¹⁾ De inom parentes stående siffrorna ange antalet volymer.